

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σπουδών από κοινού με το Ελληνικό Κέντρο Πολιτικών Ερευνών του Παντείου Πανεπιστημίου τιμώντας τη μνήμη του καθηγητή Αντώνη Αντωνακόπουλου οργάνωσαν ειδική επιστημονική ημερίδα στις 6 Νοεμβρίου 1995, με ομιλητές τους καθηγητές Άλκη Παπακώστα, Κοσμά Ψυχοπαίδη, Γιώργο Ρούση και Αντώνη Παπαρίζο. Επίσης για να εξάρουν την συμβολή του εκλιπόντος στην προαγωγή της Πολιτικής Επιστήμης στην χώρα μας, τιμώντας έτσι τον αφοσιωμένο δάσκαλο, τον έντιμο και ανιδιοτελή άνθρωπο, τον ευσυνείδητο πολίτη και αγωνιστή, όπως ήταν σε όλη του τη ζωή και τη σταδιοδρομία ο Αντώνης Αντωνακόπουλος, αποφάσισαν την έκδοση του παρόντος Τόμου - Αφιερώματος.

Έχοντας την επιμέλεια του παρόντος τόμου απευθύνθηκα σε συναδέλφους καθώς και σε παλιούς μαθητές του, που ανήκουν στον ευρύτερο χώρο των κοινωνικών επιστημών, ζήτησα τη συμβολή τους, και εκείνοι ανταποκρίθηκαν με ενθουσιασμό.

Ο τόμος περιλαμβάνει τα προλογικά σημειώματα και τέσσερα μέρη. Η βιογραφία του Αντώνη Αντωνακόπουλου έχει συνταχθεί από τη σύντροφο της ζωής του, σύζυγό του Louise Bailly-Αντωνακόπουλου, ελληνίστρια φιλόλογο της κλασικής φιλολογίας, με την πολύτιμη βοήθεια των δύο αδελφών του Πάνου και Αργύρη.

Το πρώτο μέρος περιέχει την αδημοσίευτη μέχρι σήμερα μελέτη του ίδιου του εκλιπόντος με θέμα: *Το κοινωνικό στοιχείο στις μεταρρυθμίσεις του Κλεισθένη*. Στο δεύτερο μέρος περιλαμβάνονται φιλοσοφικές και πολιτικο-κοινωνιολογικές θεωρήσεις, στο τρίτο μέρος εργασίες σχετικές με το διεθνές και το συνταγματικό δίκαιο και στο τέταρτο μέρος ιστορικές θεωρήσεις.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να αναφέρω ότι οι συνάδελφοι του Αντώνη Αντωνακόπουλου στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, οι διοικητικοί υπάλληλοι και οι εργαζόμενοι σ' αυτό, καθώς και οι φοιτητές του θα τον θυμόμαστε πάντα με αγάπη και νοσταλγία.

Αθήνα, Οκτώβριος 1996
Καίτη Αρώνη-Τσίχλη
Επικ. Καθηγήτρια

ΑΛΚΗΣ Β. Ν. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ [Ομότιμος Καθηγητής
Προσφώνηση, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 6 Νοεμβρίου 1995]

ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ

Συγκεντρωθήκαμε εδώ σήμερα συνάδελφοι, συγγενείς και φίλοι του Αντώνη Αντωνακόπουλου, για να τιμήσουμε τη μνήμη του. Το κενό που άφησε ο θάνατός του σε όσους τον γνώρισαν είναι μεγάλο. Η πρωτοβουλία της Σχολής να οργανώσει τη σημερινή τελετή, επιτρέπει να εκτιμηθεί η επιστημονική του προσφορά. Αυτό το κάνουν άλλοι πιο αρμόδιοι από μένα. Εγώ θα περιοριστώ να πω λίγα λόγια για τον Αντώνη Αντωνακόπουλο, όπως τον γνώρισα και συνδέθηκα μαζί του με στενή φιλία.

Η γνωριμία μου μαζί του έγινε μετά την επιστροφή του από τη Γαλλία, όπου έμεινε για χρόνια αυτοεξόριστος. Ο Αντώνης Αντωνακόπουλος ήταν εγκάρδιος στις γνωριμίες του κι έτσι δεν υπήρχε δυσκολία να συνδεθεί κανείς με φιλία μαζί του. Αν και η επιστημονική μας δραστηριότητα απλωνόταν σε διαφορετικούς επιστημονικούς κλάδους, το γεγονός αυτό δε μας εμπόδισε να αισθανόμαστε σαν συγγενείς στην επιστημονική μας απασχόληση. Αυτό οφειλόταν στις κοινές αντιλήψεις που είχαμε για την επιστήμη και για τον άνθρωπο που την υπηρετεί. Κατά πρώτο, κοινή μας πεποίθηση ήταν ότι κανένας επιστημονικός κλάδος δεν είναι ανεξάρτητος και ότι η επιστημονική έρευνα προϋποθέτει τη συνδρομή και άλλων επιστημονικών κλάδων. Κατά δεύτερο, κοινή μας πεποίθηση ήταν ότι ο επιστήμονας μπορεί να αποδώσει μόνο αν έχει ιδανικά, αν το έργο του διαπνέεται από ανθρώπινα ιδεώδη.

Η αφοσίωση του Αντώνη Αντωνακόπουλου σε υψηλά ανθρώπινα ιδεώδη του στοίχισε πολύ ακριβά. Ένα μεγάλο μέρος της ζωής του φέρει τη σφραγίδα της ταλαιπωρίας. Αλλά ποτέ δε λιποψύχησε. Δέχτη-

κε κάθε χτύπημα για την αφοσίωσή του σε ανθρώπινα ιδεώδη με αξιοπρέπεια. Δεν έκανε ούτε μεγάλους ούτε μικρούς συμβιβασμούς. Συζητούσε τα πάντα και με τους πάντες. Ήταν διαλεκτικός και σεβόταν τις απόψεις του συνομιλητή του.

Στην αντιμετώπιση των αντιξοοτήτων της ζωής του σημαντικό ρόλο, βέβαια, διαδραμάτισε ο χαρακτήρας του, αλλά και η πολύτιμη βοήθεια της συντρόφου του Λουίζ. Ο δεσμός του με τη σύντροφο της ζωής του ήταν σπάνιος. Δεν μπορώ να ξεχάσω ότι από το κρεβάτι του πόνου στη Γαλλία, όταν επικοινωνούσαμε, το μόνο που μου ζητούσε ήταν να συμπαρασταθώ μετά το θάνατό του στη σύντροφό του.

Για τους οικείους του, για τους φίλους του και για την επιστήμη, ο θάνατος του Αντώνη Αντωνακόπουλου ήταν μεγάλη απώλεια. Το πέρασμά του όμως από τη ζωή άφησε τέτοια σημάδια που έμεινε και θα μείνει ζωντανός σε όλους μας.